

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **L. I.**, zastoupen JUDr. Ing. Ondřejem Lichnovským, advokátem se sídlem Sádky 1605/2, Prostějov, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství** (dříve Finanční ředitelství v Brně) se sídlem Masarykova 427/31, Brno, ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 30 Af 125/2011, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel se návrhem, který byl podán u Krajského soudu v Brně dne 2. 3. 2015, a doručen Nejvyššímu správnímu soudu dne 5. 3. 2015, domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích). Konkrétně navrhuje, aby Nejvyšší správní soud určil krajskému soudu lhůtu k rozhodnutí o nákladech řízení o kasační stížnosti, o níž bylo rozhodnuto rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2014, čj. 5 Afs 99/2013 - 41.

Navrhovatel uvádí, že krajský soud rozsudkem ze dne 29. 8. 2013, čj. 30 Af 125/2011 - 49, ve výroku I. zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 6. 2011, čj. 4970/11-1101-701962, ve výroku II. zrušil rozhodnutí žalovaného z téhož dne, čj. 4972/11-1101-701962, a vrátil mu věc k dalšímu řízení, a ve výroku III. potom rozhodl o nákladech řízení tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Proti rozsudku krajského soudu ve výroku I. a III. podal navrhovatel kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 7. 8. 2014, čj. 5 Afs 99/2013 - 41, tak, že co se týče napadeného výroku I., kasační stížnost in meritum zamítl jako nedůvodnou, co se týče výroku III., rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní

soud tak, že žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Navrhovatel podal proti uvedenému rozsudku Nejvyššího správního soudu ústavní stížnost, v níž rozporoval výrok napadeného rozsudku Nejvyššího správního soudu o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti. Ústavní soud sice návrhu nevyhověl, a usnesením ze dne 22. 1. 2015, sp. zn. III. ÚS 3339/14 ústavní stížnost odmítl, nicméně přisvědčil navrhovateli v tom, že z důvodu jeho částečného úspěchu v řízení před Nejvyšším správním soudem mu náleží právo na náhradu poměrné části nákladů řízení. Přitom za situace, kdy Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí krajského soudu a vrátil mu věc k dalšímu řízení, neměl o nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodovat Nejvyšší správní soud, ale krajský soud.

Na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2014, čj. 5 Afs 99/2013 - 41, krajský soud dne 24. 11. 2014 vydal usnesení čj. 30 Af 125/2011 - 76, kterým v intencích závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu rozhodl o náhradě nákladů řízení před krajským soudem, a to tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8231,11 Kč do 30 dnů od právní moci usnesení.

Navrhovatel s odkazem na § 110 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) konstatuje, že pokud Nejvyšší správní soud zruší rozhodnutí krajského soudu a vrátí mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti. Ačkoliv řízení před Nejvyšším správním soudem bylo skončeno již dne 7. 8. 2014, krajský soud dosud o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti nerozhodl. Navrhovatel tak má za to, že v řízení dochází k nedůvodným průtahům, a to za situace, kdy má krajský soud rozhodnout pouze o náhradě nákladů, tedy o procesní otázce, což nevyžaduje žádnou zvláštní aktivitu krajského soudu. Navrhovatel považuje za nesporné, že mu náleží náhrada nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem, neboť byl v tomto řízení částečně úspěšný. S odkazem na závěry Ústavního soudu uvádí, že Nejvyšší správní soud neměl v daném řízení vůbec pravomoc o nákladech řízení před ním rozhodnout. Z tohoto pohledu je nutno dané rozhodnutí Nejvyššího správního soudu považovat za nulitní, vydané ultra vires, proto nevyvolává žádné právní účinky, nezasahuje do práv a nemůže zakládat překážku věci pravomocně rozhodnuté. Navrhovatel s odkazem na závěry Ústavního soudu, že se jedná spíše o formální pochybení Nejvyššího správního soudu, neboť podle § 110 odst. 3 s. ř. s. neměl o náhradě nákladů řízení rozhodovat, dovozuje, že o těchto nákladech přísluší rozhodnout krajskému soudu.

Navrhovatel na základě výše uvedeného požaduje, aby Nejvyšší správní soud určil krajskému soudu lhůtu pro vydání rozhodnutí o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem vedeném pod sp. zn. 5 Afs 99/2013.

Krajský soud ve svém vyjádření uvedl, že rozsudkem Nejvyššího správního soudu byl zavázán rozhodnout pouze o nákladech řízení vedeného před krajským soudem, což učinil usnesením ze dne 24. 11. 2014, čj. 30 Af 125/2011 - 76. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti nemohl krajský soud rozhodnout, neboť tak již učinil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 8. 2014, čj. 5 Afs 99/2013 - 41.

Ke složení senátu Nejvyššího správního soudu, který o návrhu na určení lhůty krajskému soudu k provedení procesního úkonu rozhoduje, se uvádí, že po vyloučení řádné členky senátu JUDr. Lenky Matyášové z rozhodování pro podjatost z důvodu dřívějšího meritorního rozhodování ve věci sp. zn. 5 Afs 99/2013 byl senát opatřením předsedy Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2015 doplněn o JUDr. Petra Průchu, a proto bylo třeba účastníky řízení znovu poučit o složení senátu (poučení ze dne 8. 4. 2015), který bude ve věci rozhodovat (to pro případ uvážení možné námitky podjatosti). Příp. námitka podjatosti vznesena nebyla.

Nejvyšší správní soud prověřil obsah soudního spisu předloženého krajským soudem a konstatuje, že krajský soud rozhodl v předmětné věci rozsudkem ze dne 29. 8. 2013, čj. 30 Af 125/2011 - 49, tak, že žalobu proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 2. 6. 2011 čj. 4970/11-1101-701962, zamítl (výrok I. rozsudku), rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 2. 6. 2011, čj. 4972/11-1101-701962 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (výrok II. rozsudku), a současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III. rozsudku). Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 7. 8. 2014, čj. 5 Afs 99/2013 - 41. Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti výroku I. zamítl (výrok I. rozsudku Nejvyššího správního soudu), výrok III. rozsudku krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (výrok II. rozsudku Nejvyššího správního soudu) a současně rozhodl, že žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává (výrok III. rozsudku Nejvyššího správního soudu).

V odůvodnění rozsudku ze dne 7. 8. 2014, čj. 5 Afs 99/2013 - 41, k tomu Nejvyšší správní soud uvedl, že kasační stížnost shledal důvodnou jen co do výroku o náhradě nákladů řízení napadeného rozsudku krajského soudu, proto zrušil pouze výrok rozsudku krajského soudu o náhradě nákladů řízení a ve věci samé kasační stížnost zamítl. Současně zavázal krajský soud, aby v dalším řízení usnesením rozhodl jen o náhradě nákladů řízení vedeného před ním. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci samé úspěch neměl a žalovanému žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není důvodný.

Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v ustanovení § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

V řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích tedy Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Znamená to, že zjistí-li neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věcí se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup

existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Navrhovatel se dovolává určení lhůty k provedení úkonu, k němuž však krajský soud nebyl zavázán. V dané věci, jak bylo shora rekapitulováno, byl krajský soud zavázán z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2014, čj. 5 Afs 99/2013 - 41, pouze k rozhodnutí o nákladech řízení vedeného před krajským soudem, což krajský soud také učinil, a to usnesením ze dne 24. 11. 2014, čj. 30 Af 125/2011 - 76.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti nemohl krajský soud rozhodnout, neboť o nich rozhodl sám Nejvyšší správní soud přímo v rozsudku ze dne 7. 8. 2014, čj. 5 Afs 99/2013 - 41.

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že již ze samotné povahy věci nemůže být důvodný takový návrh na určení lhůty, který požaduje provedení procesního úkonu, který již byl učiněn (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2004, č. j. Aprk 6/2004 - 44, dostupné z www.nssoud.cz, stejně jako další zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu). O takový případ se jedná i v nyní posuzované věci.

Dovolává-li se navrhovatel právního názoru Ústavního soudu, že z důvodu jeho částečného úspěchu v řízení před Nejvyšším správním soudem mu náleží právo na náhradu poměrné části nákladů řízení, z usnesení ze dne 22. 1. 2015, sp. zn. III. ÚS 3339/14, kterým Ústavní soud ústavní stížnost navrhovatele v předmětné věci odmítl, k tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že tento názor nebyl vysloven jako právní názor pro Nejvyšší správní soud v dané věci závazný, neb tomu by tak bylo jen v případě, kdy by ústavní soud z tohoto důvodu ústavní stížností napadené rozhodnutí zrušil. To se však nestalo.

Nejvyšší správní soud současně konstatuje, že v případě návrhu na určení lhůty tak, jak je v zákoně o soudcích zakotven, nejde o procesní prostředek, na jehož základě by bylo možno zkoumat věcnou správnost rozhodnutí soudu, proti kterému návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu směřuje.

V dané souvislosti lze odkázat např. na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 8. 2005, sp. zn. 21 Cul 4/2005 (dostupný z www.nssoud.cz), kde bylo uvedeno: „Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu však nemůže sloužit k přezkumu věcné správnosti postupu soudů v řízení, neboť tím by docházelo k obcházení procesních předpisů [...] a nepřípustnému zasahování do nezávislého rozhodování soudů. Je třeba vzít v úvahu to, že soudnictví vykonávají v České republice nezávislé soudy a že soudci jsou při výkonu své funkce (při výkonu soudnictví) nezávislí (srov. čl. 81 a čl. 82 odst. 1 Ústavy České republiky a § 1 zákona o soudech a soudcích). Znamená to mimo jiné, že nikdo nesmí, nestanoví-li zákon jinak, zasahovat do nezávislé rozhodovací činnosti soudů a soudců a uvedené samozřejmě platí i ve vztazích mezi soudy a soudci při projednávání a rozhodování jednotlivých sporů a jiných právních věcí. V občanském soudním řízení [shodně i v řízení před správními soudy, poznámka NSS] může být nezávislost soudu a soudce při projednávání a rozhodování v

jednotlivých věcech ovlivněna (usměrněna) jen prostřednictvím závazného právního názoru, vysloveného soudem v rozhodnutí o řádném nebo mimořádném opravném prostředku [...].“

V posuzované věci Nejvyšší správní soud tedy průtahy neshledal.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto soud rozhodl tak, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2015

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu